

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.
Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20. I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nepriljubljena pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.
Izdajatelj in odgovorni urednik: Štefan Odina. Listnik honorarji lista „Edinosti“ — Trsta tiskarna „Edinosti“, vplazna sodbena omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.
Telefon uredništva in uprave št. 11-57.
Naročnina znaša: Za celo leto K 36—
za pol leta 18—
za tri mesece 9—
Za nedeljsko izdajo za celo leto 300
za pol leta 150

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev zastarele številke po 10 vinarjev.
Oglašni se računajo na milimetre v širini ene kolone.
Cene: Oglašni trgovci in obrtniki mm po 10 vna.
Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglašni denarnih zavodov mm po 20 vna.
Oglašni v tekstu lista do pet vrst K 5—
vsaka naslednja vrsta 2—
Mali oglašni po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.
Oglašni sprejema inšertni oddelček „Edinosti“. Naročniki in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se tedensko in upravi „Edinosti“. — Plača in toli se v Trstu.
Upezu in inšertni oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštneoplačilni račun št. 641.652.

Na Poljskem bitka še neodločena. - V Galiciji in Karpatih večji boji.

Na srbskem bojišču napredujejo polagoma naše operacije kljub slabim vremenskim razmeram. Na zapadu položaj v splošnem nelzpremenjen

DUNAJ, 22. (Kor.) Uradno se objavlja: 22. novembra opoldne. Zavezniki so nadaljevali svoje napade na Rusko-Poljskem energično in uspešno.
Naše južno bojno krilo je doseglo oddelček Szreniawa. Posamezni protinapadi sovražnika so bili odbiti.
Dosedaj so vjele naše čete nad 15.000 vojakov. Odločitev še ni padla.
Tudi zapadno od reke Dunajec in v Karpatih so v teku večji boji.
Namestnik šefa generalnega štaba, pl. Höfer, generalni major.

Z južnega bojišča.

DUNAJ, 22. (Kor.) Z južnega bojišča se poroča uradno:
22. novembra. Močne naše sile so že prekorale reko Kolubaro, vendar pa se postavila nasprotnik v več dobro utrjenih pozicijah še v bran.
Naše prodiranje je vsled omejenih tal in preplavljenih vod, v gorovju pa vsled meter visokega snega sicer ovirano, ne pa ustavljeno.
Glasom poročil posameznih oddelkov je bilo tekom zadnjih dveh dni vjetih 2440 vojakov, celokupno število vjetnikov od 6. t. m. pa znaša 13.000 vojakov.
Niš prenapolnjen z begunci.

SOFIJA, 22. (Kor.) Kakor se poroča iz Niša, je mesto napolnjeno z begunci, ki le težko dobe stanovanja.

Z nemško-francoskega bojišča.

BERLIN, 22. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni štab, 22. novembra dopoldne.
Na zapadnem bojišču je položaj nelzpremenjen.
Vrhovno armadno vodstvo.
AMSTERDAM, 22. (Kor.) »Telegraaf« poroča iz Sluisa z dne 21. t. m.: V Flandriji vlada zopet popoln mir. Mraz je silno hud in slana pada neprestano. Kakor se zadržuje, so Nemci ustavili svoje napade pri Nieuportu, da izvršijo tim večji pritisk pri Dixmuidu.
ROTTERDAM, 22. (Kor.) Iz Vlissingena se poroča: Med tu se nahajajočimi belgijskimi vjetniki je izbruhnil tifus.
Angleška spodnja zbornica.

LONDON, 21. (Kor.) Na včerajšnji seji je bil predložen dopolnilni zakon k trgovinskim odnosom s sovražnikom, ki odreja prepoved izplačil osebam in korporacijam v sovražnih deželah. Zakon je bil sprejet v drugem čitanju.
Unijonist Wasel je vprašal, ali bo mogoče doseči določeno število vojakov in če bo to število zadostovalo.
Parlamentarni državni podtajnik Tennant je odgovoril, da je vojnemu uradu težko odgovoriti, če bosta zadostovala dovoljena dva milijona. Mnenje uradnih krogov je, da je število zadostno. Sicer pa ni umestno, da se razpravlja o številu vojakov pred javnostjo.

Nove letalske pušice.

LONDON, 22. (Kor.) »Daily Mail« poroča, da namerava uvesti vojni urad novo obliko letalnih pušic. Nova pušica bo veliko bolj nevarna kakor dosedanje in bo lahko predrla tudi stredo strelsko jarko.

Z nemško-ruskega bojišča.

BERLIN, 22. (Kor.) Veliki glavni štab, 22. novembra dopoldne.
Na Poljskem se vrši še boj za zmag. Boji južno od Plocka, v okolici Lodza in pri Censtohovem se še nadaljujejo.
Vrhovno armadno vodstvo.

Vojna s Turčijo.

CARIGRAD, 21. (Kor.) »Agence Ottomane« objavlja sledeče poročilo glavnega štaba:
Križarka »Hamidije« je bombardirala in razrušila včeraj petrolejske tovarne in radiotelegrafsko postajo v Tuabse, med mestoma Boti in Novorosijsk.
Hud boj se je razvil dne 18. t. m. med Angleži in našimi četami na Satel Arabu. Izgube sovražnika so znatne. Ujeti Angleži so izjavili, da je bil ranjen tudi angleški vrhovni poveljnik.
Strel, oddan od naše topničarke »Marmaris«, je zadel neko angleško topničarko, na kateri je nastala eksplozija. Posameznosti boja še niso popolnoma znane.
Odhod srbskih diplomatov iz Carigrada.
CARIGRAD, 21. (Kor.) Vlada je dovolila prvemu dragomanu srbskega poslanstva Dimitrijeviću in dragomanu Naza-

reviçu, ki sta se skrila na poslaništvu Združenih držav, 24urni rok za odhod iz Carigrada, ki se izvrši jutri.

Stroge odredbe glede izgredev na Turškem.

CARIGRAD 22. (Kor.) Kljub patrij tični vzemirjenosti ljudstva vs ed svete vojne, je povsod izvanredni mir. Ravno tako se tudi povsod spoštujeta življenje in posest Evropejcev, tudi onih, ki so p-daniki sovražnih držav. Odredile so se stroge odredbe glede izgredev, ki se nikjer ne pojavljajo.

Predsednik mladogipčanskega odbora, Mohamed Fahmi, za skupno postopanje s Turčijo proti Angležem.

CARIGRAD 22. (Kor.) Predsednik mladogipčanskega odbora v Genfu, Mohamed Fahmi, je pri nekem pogovoru v palači Kediva izjavil, da egipčanski narod stoji svojo dolžnost in se dvigne v danem, pripravnem momentu, da skupno s turško armado uniči Angleže.

Italija kot zaveznica trozveze prijateljica Turčije.

CARIGRAD, 22. (Kor.) Uvodnik v listu »Tasvir i Efkar« razpravlja o maršu Senusov proti Egiptu in povdarja, da je Italija »ot zaveznica trozveze tudi prijateljica Turčije.

Turško časopisje proti glasovom v bolgarskem sobranju glede skupnega postopanja s trozvezarjem.

CARIGRAD 22. (Kor.) V pogledu na to, da so se v bolgarskem sobranju dvignili glasovi za skupno postopanje s trozvezarjem, graja celokupno turško časopisje, četudi priznava bolgarske zahteve na Macedonijo, odkrito pot, ki jo v tem pogledu priporoča bolgarska opozicija. Listi opozarjajo na to, da se trozvezarjem nahaja sedaj v takem stanju, da ne samo, da ne more Bolgarski v ničemur pomagati, temveč da tudi nima časa, da bi glede Macedonije zapričel kaka pogajanja.

Srbija skuša naseliti v Novi Srbiji kmete iz Stare Srbije.

SOLUN 22. (Kor.) Srbske oblasti poskušajo, da bi nastanile kmete, ki prihajajo iz Stare Srbije v Novi Srbiji in sicer na ta način, da jim odkazujejo posestva, ki so jih zapustili ubegli Macedonci.

Prisrčnost bolgarsko-turških odnosov.

CARIGRAD 22. (Kor.) Nasprotno tu krožečim vestem, ki se lahko brezdvomno pripisujejo govorom opozicijskih govornikov v bolgarskem sobranju, se trdi v oficijelnih otomanskih krogih, da se turško-bolgarski odnosi izvanredno prišrčui.

Turški poslanik v Sofiji Fethi bej je v tem pogledu prinesel zanesljiva poročila.

Grof Tisza v nemškem glavnem stanu.

BERLIN, 21. (Kor.) Ministrski predsednik grof Tisza, ki je prispeel včeraj popoldne v nemški glavni stan, je bil sprejet danes od cesarja Viljema v daljši posebni avdijenci in je bil nato povabljen k cesarskemu zajutruku.

Grof Tisza je imel tudi razne razgovore z državnim kancelarjem in zunanjim ministrom. Ministrski predsednik je poseetil tudi šefa generalnega štaba. Zvečer se je nahajal grof Tisza pri državnem kancelarju.

Kolera v Avstriji.

DUNAJ, 22. (Kor.) Zdravstveni oddelček ministrstva za notranje zadeve poroča: Konstatiranih je bakterioloških potom 5 slučajev azijske kolere na Dunaju, 5 na Spodnjem Avstrijskem, 1 na Češkem, 4 na Moravskem, 8 v Šleziji in 6 slučajev v Galiciji.

Postopanje socijalno-demokratskih društev na Ruskem.

PETROGRAD, 22. (Kor.) »Peterburger Telegraphenagentur« poroča: Že od začetka vojne sem si je bilo rusko prebivalstvo v svesti potrebe, da brani čast in nedotakljivost domovine in edino v tem, da podpira javne oblasti v izpolnjevanju naloge, ki jo ima vsled vojnih operacij. Čisto osamljeno stališče so zavzela socijalno-demokratska društva, ki so nadaljevala svoje delovanje s tem, da bi omajala vojaško moč Rusije po agitaciji proti vojni in sicer z izdajanjem tajnih oklicev in živo ustmeno propagando.

V oktobru t. l. je zvedela vlada o namenu, da se misli oklicati tajno posveto vanje odposlancev socijalnodemokratskih organizacij v svrhu, da bi se sklepalo gledenaredb, kako bi se uničila ruska držav-

na oblast in kako bi se najhitreje uresničili načrti revolucionarnih socialstov.

Dne 17. t. m. je dognalo redarstvo, da se vrši shod društvenikov konference v neki hiši, ki je oddaljena 12 vrst od Petrograda na vaborški cesti. Policijski oddelček, ki je prišel na lice mesta, je našel tam enajst oseb, med njimi pet članov dume. Ker ni bilo dvoma o vladi sovražnem namenu zborovanja in so bili storitli zasaceni »in flagranti«, so bili vsi, izvemši člame dume, po takojšnjem zaslišanju aretirani.

Preiskovalni sodnik Maškovič, ki mu je bila poverjena tako težka preiskava, je odredil, potem ko se je ob priliki hišne preiskave prepričal iz zaplenjenih spisov o resnosti zadeve, predpreiskavo, je postavil vse udeležence posveto vanja vsled nemotke paragrafa 102 kazenske pravne knjige v obtoženo stanje in izdal proti njim povelje, da se zapro.

Vojno posojilo.

SARAJEVO, 21. (Kor.) Podpisovanje na avstrijsko in ogrsko vojno posojilo obeta izreden uspeh.

DUNAJ, 21. (Kor.) Pri nižjavstrijiski eskomptni družbi se je danes podpisalo n vojno posojilo 5.910.000, pri Živnostenski banki 1.286.000, pri dunajskem bančnem društvu nad 5 milijonov in pri avstrijski hranilnici 4 1/2 milijona kron.

ZAGREB 22. (Kor.) Pri centrali in filijalkah prve hrvatske hranilnice se je do sedaj podpisalo 4.172.000 kron vojnega posojila.

DUNAJ 22. (Kor.) V soboto zvečer in danes v nedeljo se je podpisalo pri dunajskem bančnem društvu in filijalkah več kot šest milijonov kron vojnega posojila.

Šole in bolnišnice triplecentente v Turčiji zaprte.

CARIGRAD, 21. (Kor.) Kakor poročajo listi, so dobile lokalne oblasti ukaz, da zapro vse angleške, francoske in ruske šole, kakor tudi bolnišnice. Francoske cerkve so bile istotako zaprte. Listi opraviljujejo te odredbe s tem, da so bile šole ognjišče sovražne propagande. Vrh tega je bilo v več šolah najdenih več radijobjezojavnih postaj.

Plen iz bitke pri Köpriköju.

CARIGRAD, 19. (Kor.) Včeraj so prišli v Erzerum v bitki pri Köpriköju vjetni ruski vojniki in oficirji, kakor tudi uplenjene strojne puške in drugi vojni materijal. Glasom izjav vjetnikov je streljala turška artiljerija z veliko sigurnostjo.

Manifestacije radi proklamacije svete vojne.

CARIGRAD, 21. (Kor.) Iz province prihajajo neprestano poročila o manifestacijah povodom proklamacije svete vojne. V Damasku se je vršila na trgu Saladina manifestacija, ki se je udeležilo nad 30 tisoč oseb. Množica je odšla nato pred nemški in avstrijski konzulat, kjer so se manifestacije nadaljevale.

Turkofilske vprašanje v Georgiji.

CARIGRAD, 21. (Kor.) »Jeun Turc« poroča, da se kaže v Georgiji veliko gibanje v prilog Turčiji.

Nadvojvoda Fran Salvator se je povrnil na Dunaj.

DUNAJ 22. (Kor.) Nadvojvoda Fran Salvator se je povrnil danes dopoldne iz svojega nadzorovalnega potovanja po Češkem in v Šleziji.

Nadvojvoda Fran Salvator v Olomuci.

OLOMUC 22. (Kor.) Nadvojvoda Fran Salvator je obiskal v četrtke na svojem inspekcijskem potovanju bolnišnice in rezervne bolnišnice in se je potem pri funkcijonarijih »Redčega križa« izrazil zelo pohlavno o vzornem redu. Obiskal je tudi knez nadškofa in odpotoval potem v Sternberg.

Kanadska vlada sklenila držati pod orožjem vedno 50.000 mož.

OTTAWA 22. (Kor.) Kanadska vlada je določila, da bo držala 50.000 mož neprestano pod orožjem, da tako lahko razpolaga z močnimi rezervami.

Obstreljevanje šalupe ladje »Tennessee« ni bil sovražni čin.

LONDON 22. (Kor.) Kakor je povzeli iz neke brzjavke Reuterjevega urada iz Washingtona, poroča kapitan ladje »Tennessee«, da obstreljevanje šalupe ladje »Tennessee« ni bil sovražni čin.

Holandska torpedovka zaplenila ribiško ladjo kot osamljeno, da polaga mine.

LONDON 22. (Kor.) List »Times« poroča iz Vashingtona: Neka holandska tor-

pedovka je v holandskih vodah zaplenila neko ribiško ladjo, ki je vozila pod nemško zastavo, kot sumljivo, da polaga mine.

Wolffov urad pripominja k temu: Kakor je povzeti iz poizvedovanj na pristojnem mestu v Amsterdamu, tam o tem ni ničesar znanega.

Ogrski minister za notranje zadeve odredil proskribicijo vseh na Ogrskem živečih podanikov držav, ki so naši monarhijski sovražne.

BUDIMPEŠTA 22. (Kor.) Minister za notranje zadeve pl. Sandor je naslovil n vsa županstva odredbo, v kateri se odreja proskribicija vseh na Ogrskem živečih podanikov onih držav, ki so sovražne monarhiji. — V smislu te odredbe je višji mestni poveljnik v Budimpešti razglasil oklic, vsled katerega se morajo tu živeči podaniki monarhiji sovražnih držav od dne 25. do 29. novembra s svojimi dokumenti javiti na policijskem ravnatelju tvu.

Samovoljno odpiranje pošt nih pošiljatev na grških ladjah od strani Angleške.

FRANKFURT ob MENI 21. (Kor.) List »Frankfurter Zeitung« priobčuje iz Aten Od strani veliko trgovskih hiš in bank se čujejo ritožbe, da se pisma, naslovljena na večje trgovine in banke na Nemškem, opremijajo na zadnji strani strani s pripombo: »Opened by censor«, na sprednji strani pa s kavčukovim prstikom »Undel terable«. — Pri tem se gre za flagrantno samovoljo angleških ladj v Adriji, ki sledeč politik svoje vlade, hočejo ovirati kupčijske in denarne od šaje med Grško in Nemčjo. Poštne pošiljke so samovoljno odpirali na nevarnih grških ladjah.

Izvoz gumija prepovedan.

LONDON 22. (Kor.) Uradno se poroča, da je prepovedan izvoz neobdelanega gumija.

Minister Yensen obljubil, da sestavi seznam inozemcev, ki posedujejo avstralske častniške patente.

MELBOURNE 21. (Kor.) V reprezentacij ski zbornici je minister Yensen obljubil, da pripravi seznam naturaliziranih inozemcev, ki posedujejo avstralske častniške patente.

Doklade francoskim častnikom in podčastnikom.

BORDEAUX 22. (Kor.) Na podlagi dekreta in predpisov odloka z dne 10. jnuvarja 1912, glasom katerih je dopustljiva doklada p d posebnimi pogoji, se častnikom in podčastnikom v bojni črti v operacijskem ozemlju dovoli doklada in si er v znesku 3 frankov za častnike vseh stopinj in 1 frank 50 za podčastnike z mesečno plačo in 1 frank za one, ki imajo dnevno plačo.

Apel na britsko javno mnenje.

LONDON, 21. (Kor.) Listi objavljajo po Asquithu, Roseberyju, Balfourju in drugih podpisano pismo, s katerim v imenu narodnih in patrijotičnih organizacij poivljajo k p dpiranju, da se britskemu javnemu mnenju pojasni ter se literatura o vprašanju vojne razširi v nevtralne dežele. V pismu je rečeno: Britsko javno mnenje more koncem konca postati odločilen faktor v velikem boju. Če ves britski narod ostane neomajno stanoovit, mislimo, da zmag mora biti naša. Ali, naj pride, kar hoče: ne sme biti nobenega omahovanja, nikak ga odjenjavanja in nikake krparije premirja, ki bi n-še otoke izpostavil obnovljenju nemške grožnji, nego je d nes. V ogleid vitalnemu, temeljnemu pomenu je ja-no, da se javno mnenje, ne sme izpremeniti kakr bi diktrala temperament in menjajuča se vojna sreča. Nujno potrebno je da se delo pojšnjevanja razširi na vsak okraj združenega kraljevstva, isto-liko, kakor je važna naloga, da se nevtralnim deželam jasno opiše angleški položaj. Ker bo moralna teža javnega mnenja v nevtralnih državah vplivala različno na izid boja, je vsakako potrebno, da se store potrebni k raki, da se nevtralnim deželam omogoči priti do n-pristranske sodbe.

Nove določbe za paroplovbo.

LONDON, 21. (Kor.) Admiralitet javlja, da morajo ladje radi razsežnosti obrambnega zistema po minah od 27. novembra dalje pred izvestnimi pristanišči najemati pilota, ker je posebno nevarno, prihajati ali odhajati v, oz roma iz teh pristanišč brez pilota. Pristanišča, ki prihajajo v upovev, leže na nekah Humber in Tyne, kakor tudi na njihnih ustjih, in na Firth of Forth, Moray Tieth in Scafra-Flow.

Živila v avstralskih pristaniščih, ki se ne morejo odposlati.

LONDON, 21. (Kor.) Glasom neke brzjavke v »Times« iz Melbourne leži v avstralskih pristaniščih 1625 ton masla, 2900 govejih četrti, tisu 950.000 kostrunov in

jagnjet. 80.000 košev kuncev, ki se radi pomankanja parkov z lednimi napravami ne morejo vkrcati.

Angleški letalci nad Friedrichshafnom.

FRIEDRICHSHAFEN, 21. (Kor.) Vsled metanja bomb sestreljenega letalca je bil zadet neki v Svico pristojni krojaški pomočnik, dve gospe pa ste bili težko ranjeni. Letalec sam je bil težko ranjen na glavi in na roki. Vest, da je drugi letalec utonil v Bodenskem jezeru, se ne potrjuje. Vrgel je tekom precej globoke vožnje nad Manzellom bombo, ne da bi napravil kako škodo.

STUTTGART, 21. (Kor.) Proklamacija namestnika generalnega poveljstva XIII. armadnega zbora pravi:

Danes ob 12.15 opoldne se je izvršil napad dveh angleških letalcev na letalno postajo v Friedrichshafnu. Eden izmed letalcev, neki angleški mornariški oficir je bil kmalu sestreljen in vjet, težko ranjen. Bombe, ki sta jih vrgla letalca, niso napravile na tovarnah nobene škode, pač pa je bil ubit izmed civilnega prebivalstva en mož, več pa je bilo ranjenih. Sestreljeno letalo je bilo le lahko poškodovano.

Vojni položaj po švicarskem poročilu.

BERN, 22. (Kor.) Razpravljač o vojnem položaju, domneva »Bunde«, da napejanje države trosporzuma svoje skrajne sile in opozarja na neki članek »Tempsa«, v katerem se opisuje vloga Japonske v tem smislu, da je nadaljno sodelovanje Japonske v življenskem interesu trosporzuma. Če in kje nastopi Japonska, je dvomljivo; da pa zamore četrtil milijona Japoncev vplivati odločilno, je pac mogoče. Vsekakor pade lahko do tega trenutka ze odločitev.

Na podlagi ruskih virov domneva sotrudnik lista, da tvorijo Rusi na desnem krilu vsled premikanja močno defenzivno ost, s katero hočejo zabraniti obkolitev od strani Hindenburgove armade. Kompaktna ruska masa je, kakor se zdi, vsled sijajnega Hindenburgovega manevra ovirana, v defenzivi pa že zelo močno omajana. Rusi se bodo bojevali s skrajnimi napori, ker vedo dobro, da bi bitka odločila lahko že vojno.

Bolgarska.

PARIZ, 21. (Kor.) »Temps« poroča iz Bukarešta: Vse stranke na Bolgarskem so edine v tem, da mora imeti dežela, predno se udeleži vojne, garancije za uresničenje njenih sanj. Bolgarska je dokazala svojo miroljubnost. Če bi kljub temu poslegla v vojno, bi se zamoglo zgoditi to le v slučaju, če dobi Bolgarska že poprej zagotovilo, da bodo izpolnjene njene narodne želje.

Demisija grškega mornariškega ministra.

ATENE, 22. (Kor.) Mornariški minister Demerdjis je podal svojo demisijo.

Prepoved glede izvoza čaja.

CHRISTIANIA, 21. (Kor.) Vlada je izdala prepoved glede izvoza čaja.

Izjava Turčije glede dogodka v Smyrni.

LONDON, 22. (Kor.) Reuterjev urad poroča iz Washingtona: Turčija je izjavila prostovoljno glede dogodka v Smyrni. Uradni krogi v Washingtonu smatrajo to izjavo za povljivo.

Prepoved izvoza žveplenokislega amonijaka.

HAAG, 22. (Kor.) Izvoz žveplenokislega amonijaka je prepovedan.

Tajna korespondenca bolgarskih konzulov in raba bolgarsčine v medsebojnem dopisovanju na Turškem.

SOFIJA 22. (Kor.) Vsled energičnih korakov bolgarske vlade je Porta oddala svoje dovoljenje, da se dvignejo v zadnjih dneh izdane omejene naredbe. Vsled tega se bodo bolgarski konzuli posluževali tudi v naprej neovirano tajne korespondencije, privatne osebe pa se bodo lahko posluževale v medsebojnem dopisovanju bolgarskega jezika.

Manifestacije za vojno in molitve za zmago v Jeruzalemu.

JAFFA 20. (Kor.) Včeraj so bile v Jeruzalemu v Omar - mošaji velike manifestacije za vojno in molitve za zmago Turčije, Avstro-Ogrske in Nemčije in pa za vladarje teh treh cesarstev. Avstro-Ogrski in nemški poslanik sta se na povabilo udeležila nadaljnih manifestacij v neki vojašnici, nakar so poslanika v častnem spremstvu sprnili nazaj v obe konzularni palači. Tudi tu so se ponovile manifestacije.

Odlikovanje barona Skode in Morica Paula.

BRNO 21. (Kor.) Proforski kolegij nemške tehnike v Brnu je sklenil, odliko-

vati ustvaritelja avstrijskih motornih baterij, ki so se tako sijajno obnesle v sedanjih vojni, generalnega ravnatelja barona pl. Skodo in ravnatelja orožarne Morica Paula v Plznu, s podelitvijo akademične stopinje doktorja tehničnih znanosti.

Dementirana vest o finančni operaciji v Italiji.

RIM, 20. (Kor.) »Agenzia Stefani« dementira odločno vest, ki se jo razširila nekateri listi o bližnji emisiji 4 in pol odstotnih zakladnih listov.

Nezgodna princa Viljama Avgusta.

BERLIN, 21. (Kor.) Princ Avgust Viljem si je o priliki neke avtomobilske vožnje na službenem potovanju zlomil desno spodnjo nogo in si razbil tudi spodnjo čeljust.

Odborova seja agrarnega centralnega urada.

DUNAJ, 21. (K.) Predvčerajšnjim se je vršila seja stalnega odbora agrarnega centralnega urada, v kateri so sklenili, da se predsedniku, princu Ferdinandu Lobkovicu izreče sožalje povodom smrti njegovega sina na polju časti ter podpise iz rezervnih fondov centrale 200.000 kron na vojno posojilo.

Referatu Hohenbluma o agrarnih dnevnih vprašanjih je sledila živahna debata, na kar je bilo soglasno sprejetih več sklepov, med temi tudi sklep, storiti pri vladi korake, da se v interes domačih živilnarej prepreči izvoz močnih krmil in da se določi za ista najvišje cene. Nadalje je zaustaviti višanje cen bencina in bakrenega vitriola in cen za umetna gnojila. Končno sta se poljedelstvu in gozdarstvu Galičije in Bukovine izrekle simpatije in zahvala za velike žrtve, doprinešene državi.

Položaj na bojiščih.

Vojaški sodružnik graške »Tagespost« je 21. t. m. pisal o položaju na bojiščih:

Bitka na Poljskem se nadaljuje, nima pa doslej značaja položajnega boja. Odlučitve ni pričakovati neposredno. Bitka je nastala iz spopada in je tudi še danes bitka na olipnem brnjem polju. Ali se posreči ofenzivi združenih armad, da dožene Russe tako daleč, da se zopet zarijejo v svoje podzemne brloge in pretvore boj v trdnjavo vojno, je še dvomljivo. Koristi, ki prihajajo avstrijsko-ogrskim in nemškim armadam iz nove grupacije, trajajo še sedaj. Nepričakovano prodiranje naših čit v ozemlju med Krakovom in Czencowohow, je Russe prav tako presenetilo, kakor nenadna protiofenziva Hindenburgova proti Kutnemu.

Rusi so bili včeraj (20. t. m.) vrženi iz več prehodnih obrambnih črt. Naš napad napreduje proti vzhodu. Pri Czencowohow je nepričakovano bočni napad hrabrih čet nekakega vojnega zbora dovel do kapitulacije dveh sovražnih bataljonov. Položaj je za nas in nemške čete trajno ugoden.

Na severnem Poljskem je dosegla Hindenburgova armada pri Lodzu več važnih uspehov. Sedaj nadaljuje ob ugodnih okoliščinah svoj napad. Posebno nalogo imajo eno nemške čete, ki severno od Visle z največjo energijo zasledujejo pri Lipnem in Soldavi p-bitega sovražnika; s tem se zelo skrajšuje Rusom prostor za razvijanje njihovih znanih moči.

V Srbiji napreduje naš napad vključ v nemškimi nepričakovan in težavnomu terenu. Ker ima vrhovno poveljništvo naših balkanskih bojnih moči navado, da poroča le o uspehih velikega pomena in ne daje sporočil o posameznih razvojnih fazah, in z ozirom na dejstvo, da so v teku važne akcije, o katerih se ne sme poročati, da se sovražniku ne dajejo podatki, na katere bi se mogel opirati, ne sme presenečati, če včasih izostajajo uradna poročila.

Na francoskem bojišču so zadnje dni dospela v fronto znatna angleška in tudi francoska ojačenja, po katerih se da sklepati na ponoven važen naskok proti nemškimi vrstam med Dixmuidom in Arrasom.

Sliče iz vojne.

Položaj v Verdunu. Nekemu poročevalcu »Petit Parisien« se je posrečilo, dospeti v Verdun in je objavil sedaj sledeče poročilo o položaju v tej silni francoski trdnjavi: Odkar so se pričele sovražno-

sti, je Verdun prenehal biti mesto, ampak predstavlja sedaj le mogočno trdnjavo. Prebivalstvo, ki je šlo poprej 18.000 duš, je padlo sedaj na 2000. Verdun je postal nekako tajinstveno mesto, kamor ni dovoljen vstop nobenemu tujcu. Nasipi, varstveni pasovi in drakonske prepovedi vojaških oblasti varujejo trdnjavo pred vsako izdajo. Povsod je videti vojske z nasajenimi bajoneti in gorje mu, kdor nima pri sebi vojaške izvidnice, ki jih je sicer silno težko dobiti. Tudi z njo je treba izvršiti še tisoč formalnosti. Oficirji in celo generali se morajo legitimirati. Mestna vrata so zaprta od 6 zvečer do jutra. Trgovine morajo biti zaprte ob 6, po osmih pa ne sme biti nikdo več na ulici. Nato se prične običajno strašni topovski koncert. Bas moznarjev, baritonni glas 7,5 cm topov in mezosopran strojnih pušk tvorijo tragičen zbor, ki obmolne šele ob jutranjem svitu. Nemški letalci mečejo dostikrat bombe v mesto, ne da bi dosedaj zamogli napraviti kako večjo škodo. Prebivalstvo, silno radovedno, hiti vedno na ulice, da občuduje letalce — čisto kakor v Parizu.

V podmorskem čolnu. »Neue Hamburger Zeitung« objavlja par pisem, katerih pisci so se udeležili vojne v podmorskih čolnih. Iz zanimivih spisov posnemamo sledeče: »V nedeljo zvečer je bilo nenadoma naznanjeno: »Morje čisto, takoj ven! Pojavile so se sovražne ladje.« A že zopet ni bilo nič. Okoli 1/21 ponoči smo bili približno 30 m globoko v morju, vse je šlo lahko spat, kajti tam spodaj vam ne more nihče ničesar. Na periskopu sem zamogel opazovati, kako so se zunaj rinile ribe. Prišlo je to pač od svetlobe. Naslednje jutro smo bili trdno prepričani, da pridemo med sovražne ladje, kajti nad nami je bilo slišati vrtenje ladijskih vijakov: a bile so naše predstražne ladje, silno osupnjene radi našega pojava. Peljali smo se zopet domov, kjer smo se eno noč odpodili. Naslednji dan smo se spustili zopet 22 m globoko v morje, a smo morali čuti, ker je ležal čoln slabo. Zopet vse zastoj. Te dni smo imeli napad na angleške rušilce torpednih čolnov, ki so nas pa zapazili, ker je padel z naše strani strel. Okoli 10 torpednih čolnov se je zagnalo proti nam in križarilo nad nami. Hoteli so nas povoziti, a bili smo že pregloboko. A bil je to vendar strašen trenotek, ker smo bili v neprestani nevarnosti. Toda kmalu smo našli se na hujše. Nenadoma smo zaslišali zunaj ropotanje verig in žičnih vrvi. Zasliši smo med mine. Srce nam je začelo silno biti in zahvaliti se imamo le okolščini, da smo se nahajali že dovolj globoko. Kdo ve, morda bi že par centimetrov višje zadostovalo, da bi zadeli ob mino, ki bi izpremenila naš čoln v par sekundah v nič. Tako pa smo zadeli le ob verige, s katerimi so pripete mine na tla. Toda časa trpljenja še ni dospela do viška. Ko smo se vračali, je razsajal še vedno silen vihar. Neki velikanski val nas je nenadoma potisnil navzdol. 56 metrov smo že bili pod vodo in ko je globočinski manometer zaznamoval 57, smo se oddahnil, kajti čoln se je zopet pričel polagoma dvigati. Ob 11 ponoči smo se vrnili na svoje mesto, seveda vsi izstradani. Kruh nam je namreč splesnil in živeli smo že tri dni od trdega kruha.

Stražmojster Maginot. — Bivši državni podtajnik Maginot je bil, kakor poroča »Figaro«, te dni v boji pri Verdunu precej težko ranjen v levo koleno. Pred enim letom je bil gospod Maginot sprjet v vsakem francoskem garnizijem mestu z vojaškimi častniki. Najmanj ena stotinja je defilirala pred njim in okoli njegovega voza so jahali Kirasirji v blestelih oklepih z golimi sabljami. Kajti Maginot je bil takrat podtajnik v vojnem ministrstvu. Toda ko je izbruhla vojna, je bil Maginot samo navadni poslanec, v vojaški službi pa podčastnik pri infanteriji. Pred par tedni je bilo privraket nekaj slišati o stražmojstru Maginotu. Pri pohodu neke patrulje si je zaslužil vojaško kolajno in se odlik val zlasti v bajonetnem spopadu. Kdor je Maginota poznal, temu se ta vest gotovo ni zdela čudna. Ogromne postave, precej več kakor dva metra, je bil Maginot znan kot lev v sabljaškem lokalno palače Bourbon. Nobeden izmed poslancev, ki so znali dobro sukati meč, se ni upal spustiti s 2 njim v boj. Za časa kabineta Doume-gue je na-top 1 z vso odločnostjo za triletno vojaško službo. Bil je enfant terrible Doumerguejevega kabineta in socialisti so ga z ničiljo imenovali »Tambour-major«. A Maginot je šel vedno preko vseh p-ovk na dnevni red.

Ljudje ki ne vedo ničesar o vojni. — Nemška jadernica »Ernst« iz Hamburga, je prispela te dni v avstralsko pristanišče Sidney. Na krovu ni nihče vedel, da divja že par mesecev evropska vojna. Ladja je bila zaplenjena.

Domače vesti.

Vprašanje določitve najvišjih cen za žito in moko. Uradno se razglasa: Radi vprašanja določitve najvišjih cen za žito in moko se je vršila danes (20. t. m.) v ministrskem predsedstvu pod predsedstvom ministrskega predsednika grofa Stürgkha večurna konferenca, ki so se je udeležili ministri za kmetstvo baron Heinold, trgovinski minister dr. pl. Schuster, poljedelski minister Zenker in večje število funkcionarjev omenjenih resortov. Kakor je znano, je rešitev tega vprašanja izvesti kolikor mogoče istočasno in v tesnem sporazumevanju z Ogrsko. V današnji seji se je najprej razpravljalo o vseh nedavnih pogajanjih v Budimpešti med zastopniki obeh vlad, pri katerih se je v bistvu pokazalo zblizanje obojestranskih nazorov. V nadaljnjem poteku konference so se pridobila določena navodila za neposredno predložitve nadaljevanje z ogrsko vlado uvedenih posvetovanj, ki se jim je nadejati ugodnega zaključka v prvi polovici prihodnjega tedna.

Narodna delavska organizacija priredi jutri, v torek, 24. t. m. ob 7 in pol zvečer v društveni dvorani v ulici sv. Frančiška 2 društveni shod z dnevnim redom: »Strokovna organizacija, brezposelnost in draginja. Vabimo slovenske delavce, da se v čim večjem številu udeležijo tega shoda.

O ranjenih odnosih bolnih vojakov. V pomočno bolnišnico v zavodu »Avstro-Amerikan« sta bila včeraj sprejeta Vasilij Velovan od 15. stotnije 47 pešpolka in Jernej Depase od 5. domobranskega pešpolka. Odpuščeni so bili iz te pomočne bolnišnice in predlagani za dopust do popolnega okrevanja Josip Kavčič in Atilij Zamini od 97. pešpolka, Pavel Saksida in Leopold Funđ od 20. lovkega bataljona, Fran Toth od 37. pešpolka, Peter Lusa od 17. pešpolka ter Josip Mavrovec in Matej Kravanja od 27. pešpolka. V mestno bolnišnico so pa bili sprejeti Izidor Gromet od 20. lovkega bataljona ter črnovojnik Benedikt Spadaro in Julij Giuss. Odpuščeni so pa bili iz mešne bolnišnice črnovojniki Nik laj Jurenčič, Marij Mozetič, Jakob Sancin, Fran Jakopič, Leonard Zuccari, Alojzij Zlobec in Blaž Ladič.

Telovadno društvo »Sokol« v Trstu. V sredo, dne 25. t. m. točno ob 5 1/2 popoldne se vrši v društvenih prostorih, ulica Stadion šte. 21, vadiateljski pogovor v svrhu določitve telovadnih ur za člane, s katero telovadbo se prične tekoči teden. Pričakuje se polnoštevne udeležbe. Na zdar!

Poskus umora. Ker ni hotela vstreti njegovi pohotnosti, jo je vrgel v morje. Predsednočim malo pred eno popolnoči, sta 16letni Josip Francescato, stanujoč v ulici degli Artisti št. 16, in 17letni Humbert Raspin, stanujoč v ulici del Molin piccolo št. 7, idoča mimo hotela »De la Ville« slišala vpitje na pomoč. To vpitje je prihajalo od obrežja in mladeniča sta takoj dirjala tja, a ko sta prišla na obrežje, sta videla v morju neko žensko, ki se je skušala vdržati vrhu vode in je vpila na pomoč. V tem je prihiti tja tudi nek redar in vsi trije so potem ono žensko rešili iz morja. Pozvan je bil nato k njej zdravnik z zdravniške postaje, ki je bil podelil prvo pomoč in jo dal potem prepeljati v mestno bolnišnico. Sprva se je sploh mislilo, da je ženska sama skočila v morje, a ko so ji staveli tozadevna vprašanja, je ženska, ki je 36letna Marija Medvešček, doma iz Plavij povedala sledeči dogodek: Ona prebiva v Plavjah pri Solkanu ter ima pet otrok, mož Anton, ki je čevljar se pa nahaja sedaj pod orožjem v Pulji. V soboto zjutraj je Medveščkova šla v Gorico po raznih opravilih, a v Gorici je našla na sosedu, 45letnega Jakoba Medveščka, ki stanuje v Plavjah št. 12, dočim stanuje ona na št. 11. Tudi Jakob Medvešček je oženjen ter ima štiri otroke. Ko je opravila v Gorici, kar je imela opraviti je Medveščkova izrazila namen, da bi se podala v Trst obiskat svojega brata. Jakob Medvešček se ji je pa ponudil, da jo spremi

v Trst, kakor je ona pristala. Prišedša v Trst, se pa Medveščkova, ki ni vedela za naslov svojega brata, ni vedela kam obrniti, ter je popraševala tu in tam, a vse njeno poizvedovanje je bilo brez uspeha. Proti večeru jo je pa Jakob Medvešček peljal v neko gostilno ter ji ponudil pijačo; iz te gostilne jo je potem peljal v drugo in potem še v tretjo, ter jo vedno silil naj pije. Nato jo je pa peljal proti Barkovljam. Med potjo jo je vprašal, koliko denarja da ima pri sebi — ženska meni, da jo je hotel okrašt — a ko je zvedel, da ima pri sebi le malo kron, jo je začel nazovarjati in siliti, naj vstreže nj-govi pohotnosti. Ker se mu ni hotela vdati zlepa, jo je celo skušal posiliti. Vendar se ga je pa ženska rešila, kakor jo je on prosil, naj mu oprosti. Nato sta šla proti mestu, a ko sta prišla do hotela »De la Ville« hodila sta po obrežju — jo je Jakob Medvešček naenkrat pahnul v morje. Ko se ji je posrečilo, da je prišla vrv vode, je ona začela brezupno vpiti na pomoč, a on ji je s svojo palico zopet potisnil glavo pod vodo. Zopet se ji je posrečilo priti na vrh vode in zopet je vpila na pomoč, in to pot sta vendar prihitela gori imenovana mladeniča in za njima redar, dočim je bil Jakob Medvešček že prej pobegnil. — Tako je Medveščkova povedala sama o tem dogodku. Policija seveda pridno išče Jakoba Medveščka.

Izvoščkova nesreča. 35-letni izvošček Ivan Kert, stanujoč na Vrdeci št. 856, se je s svojo kočijo vračal v Opčin. Na Vrdeci je pa mož, bodi vsled burje, bodi ker ga je morda imel malo preveč pod kapo neopa no zavozil v neki občestni jarek: kočija se je prevrnila, a on je teletnil s kozla na tla ter se p i tem precej poškodoval. Pozvati so morali k njemu zdrza nika z zdravniške post je, ki je konstatiral, da je Kert dobil precejšnjo rano nad desnimi ušesom in več drugih bunk. Zdravnik mu je podelil prvo p-moč in ga dal potem prepeljati v mestno bolnišnico. Konja so sprali v hlev, a kočijo so preko noči pustili kar tam.

Slovensko gledališče v Trstu.

»LEGIJONARJI«.

Ko se je naša lanska gledališka sezona zaključila na način, ki je bil bolj podooben pogrebu našega slovenskega gledališča nego zaključku sezone, smo pač mislili da ostane naš Talijin hram zaprt za daljši čas, morda za celo sezono ali morda še dalje, kajti stvar je bila zavožena tako daleč, da ni skoraj bilo več mogoče misliti na rešitev. Resnica je, da je enaka kri za zavladala tudi drugje — saj naše kulturno središče, Ljubljana, ni nič na boljše — toda nikjer drugje ni narod čutil tako zelo pomanjkanja sodelovanja narodnega gledališča v narodno-kulturnem življenju, kakor ravno pri nas v Trstu, kjer je naše gledališče vključ vsem svojim umevnim in neumevnim nedostatom skušalo vsaj kolikor toliko vestno in resno vršiti svojo visoko kulturno nalogo. In prav zato, ker je v našem narodu ostal občutek potrebe gledališča tako živ, smo se vedno upali, da nam naš oder ne ostane nem za vedno, ali pa tudi za daljši čas ne. Prišli pa so vmes še vojni časi z vsemi svojimi krizami in nadlogami, in dasiravno je bilo glasov, ki so klicali po gledališču, je upanje, da se odтвори sezona še v letošnjem letu, bledele vedno bolj in bolj. Toda vključ vsem zaprekam in težavam smo imeli snoči vendar svojo prvo predstav v letošnji sezoni.

Ne vemo, kak repertoar si je začrtalo naše gledališko vodstvo, niti nam ni znano, koliko predstav namerava prirediti tekom vsakega meseca, reči pa moramo, da začetek ni bil slab in da je bilo gledališko vodstvo prav srečno pri izbiri komada za prvo predstav. Vojna je, ves svet piše in govori edino le o njej in dasiravno je gotovo nihče ne ljubi, pa vendar vse le živi v njej in z njo. V takem času so »Legijonarji« gotovo primeren komad.

Verjeti nam je lahko, da bi v drugih razmerah pisali drugače, kajti ob spominu na višino, na kateri je stalo naše gledališče v svojih boljših časih, se dela človeku skoraj milo, če zagleda na odru skromno narodno igro s petjem, ogledano po vseh mogočih naših odrh in odrčih, prekritizirano in razkritizirano od prve njene črke pa do zadnje: toda kdor hoče na po-

gorišču graditi iznova, mora — če ni požgal sam, da bi spravil v žep bogato zavarovalnino — začeti iz malega. Tako je tudi naše gledališče zopet začelo iz malega, in prav je tako. Sredstev ni, da bi nameščali drage zunanje moči in treba si je pomagati z domačimi, z domačim naraščajem, katerega imamo, hvala bogu, in to — ne slabega. Če še dodamo, da je med našimi domačimi igralci diletanti več moči, ki so že dalje časa sodelovale z dobrim uspehom na našem odru, potem smemo reči, da se obeta našemu gledališču tudi ob sedanjih težkih razmerah, tudi iz sedanjega ponovnega skromnega začetka lep razvoj in napredek. Želeli bi edino le, naj bi se ta razvoj in napredek ne forsiral, naj bi se gledališko vodstvo ne lovilo za uspehi, ki mu jih zaenkrat ni mogoče dosežati, temveč naj bi si ustvarilo najprej v svojih igralških močeh z vztrajnim delom, ukom in vajami, trdno podlago. Na oder, če tudi ne bogve kako pogostoma, naj prihajajo vedno le dobro nastavirane in predelane igre, ki naj ne pressegajo zmognosti naših igralških moči. Kar se da, naj se da dobro, in občinstva ne bo nedostajalo gledališču.

Snočni »Legijonarji« so nam v splošnem ugajali prav dobro. Iz uprizoritve je bilo videti, da se je vodstvo res potrudilo, da bi dalo stvar kar najbolje, a zlasti nekaterim igralcem gre vsa hvala za njihove izborno izvedene uloge. To velja pred vsemi za ženske uloge. Gdč. Kavčičeva o poznamo že iz zadnje sezone kot naviko — začetnico, ki je že tedaj kazala lep igralski talent. Uloga Lavre, sama v sebi ni bogve kaj, značaj, ki se pisatelj ni posrečil posebno, in zato tudi uloga ni najlažja in zahteva zlasti v onem nastopu z Brnjačem po odhodu Basaja krepke dramatične sile, kakor tudi ob koncu. Gdč. Kavčičeva je bila prav dobra ljubimka, a v prvo omenjenem prizoru jej je le manjkalo kolikor toliko temperamenta. Končni prizor bi bil učinkoval mnogo bolje, da je bil igran nekoliko počasneje in morda tudi nežneje. V splošnem pa je bila Lavra res skrbno nastavirana in tudi lepo igrana uloga. Prav ljubezno družico je imela v Anici gde. Flegove, ki smo jo videli prvokrat na našem odru in ki obeta prav lep razvoj. Razpolaga tudi s prijetnim glasom. »Ptičko« je pela z občutkom. Izborno je podala gdč. Kavčičeva Barbo. Jeziček jej je tekkel, da je bilo veselje, in zlasti oni prizor z Gričarico in Medvedom je bil vreden vse hvale. Malo ulogo Gričarice je izpolnila hvalovredno druga gca. Kavčičeva, ulogo Medvedove Micike pa gdč. Kreševičeva.

Uloga inženirja pl. Basaja je bila v rokah g. Gradšarja, ki nam je bil znan doslej kot izborni komik, ki pa je tudi dramatično ulogo Basaja podal prav dobro. Tupatam je bil nekoliko preumerjen, menda v strahu, da ne bi pretiraval. V ostalem pa je bila uloga izvedena vseskozi najsrbneje. — Ulogo Brnjača je prevzel, kakor smo izvedeli, v zadnjem trenutku, g. Gabršček. Temu dejstvu je tudi pripisati, da uloga ni bila odoblena tako precizno, kakor bi bilo treba, in da je vse premalo izbijal iz nje intrigantski značaj Brnjačev, kar je bilo posebno opaziti ob odhodu Basaja in tudi na bojišču, kjer je izgubil Brnjačev nastop skoraj ves učinek. Priprčani pa smo, da bo g. Gabršček ob ponovitvi igre popolnoma na svojem mestu. — Izborno je izvedel g. Krall ulogo mestnega pisarja Raka. Vzel ga je z dobroteljne strani in tako tudi dosledno izvajal ulogo. Prav tako dober je bil tudi g. Rumpelj v ulogi krčmarja Medveda.

Boštjan Jež je uloga, ki je pisana za Toneta Verovška, pol Krjavlja in pol Blaža Mozola, in igralce, ki igra to ulogo, stoji pred alternativno: ali naj kopira Verovška, ali pa naj ustvari nekaj samostojnega. Prvo ni ravno lahko, drugo pa še težje, in treba je rutiniranega igralca, da ne nastane iz obojega mešanica, za katero bi bilo najbolje, da bi se storilo znjo tako, kakor je napravil Jež s kroglo. No, g. Danilo je našel srečno srednjo pot in tako postavil na oder burkež. Ježa, ki se mu je občinstvo prav prisrčno smejalo. Šepetalka bi bila lahko nekoliko manj glasna.

Uloge legijonarjev so bile v rokah gg. Svačija, Terčiča, Koviča, Grudna, Radoviča i. dr., uloga Perka je igral nekoliko prethi g. Dolinšek. Pozabiti ne smemo tudi malega Boštjančka, ml. Sancina. Ansambelski nastopi so bili nekoliko premrtvi; več naravnega gibanja, več skupnih vaj! Pevske točke, Parmove namreč, so odpadle in nadomestili so jih z narodnimi. Dobro je tudi tako, a peti se mora ubranje.

Kakor že rečeno, je igra v splošnem uspeła prav dobro in je kazala skrbno in vestno režijo, tako da smo prav zadovoljni s takim začetkom. Oprema odra in osobja je bila primerna, kvečjemu če bi pripomnili, da so se gosposke ženske tedaj nosile večinoma »empire«.

Končno naj še omenimo, da je v odmorih svirala škedenjska mladinska godba pod vodstvom svojega kapelnika g. Flegga. Bil je to prvi nastop te godbe v naši gledališki dvorani in reči moramo, da zasluži ta nastop vse priznanje in to posebno za nekatere težke koncertne komade iz »Aide« in »Rigoletta«. Vsa čast kapelniku in mladim godbenikom!

Obisk je bil nepričakovano dober. Tako je bil torej storjen začetek našega novega gledališča in ta začetek je bil dober. Torej le naprej, resno in trezno, in tako smemo pričakovati, da se nam sčasoma dvigne naš oder zopet na svojo bivšo višino.

(Dalje.)

PODLISTEK

Madame Bovary

Roman. — Spisal Gustave Flaubert.

V restavracijskih sobicah, kjer se večerja po polnoči, se je v svitu gorečih sveč zabavala pisana množica literatov in igralci. Vsi so živeli razkošno kot kralji, bili so polni idealnega slavoheleja in krasnih, fantastičnih misli. Živeli so življenje, visoko vzvišeno nad ostalo množico, med zemljo in nebom, ne boječi se groma in bliska, plavajoči samo v višavah. Ostali svet jih sploh ni brljal, kakor da bi ga ne bilo.

Čim bližje so bile Emi stvari, tem manj je čutila v sebi voljo, da bi jih enkrat resno opazovala. To, kar jo je obdajalo, ta dolgočasna dežela, ti omejeni malomeščani, to navadno življenje: vse to se ji je zdela kakor izjema, nesrečen slučaj, ki jo je doletel in ki jo je tiščal vedno na istem mestu dočim se je povsod zunaj razprostirala pokrajina, kjer sta vladali svetloba in strast. V svojem poželenju je popolnoma zamenjavala čutnost razkošja s srčnimi užitki, zunanjost

eleganco z nežnostjo lepih čustev. Ali ni ljubezen, kakor tropične rastline, po rebovala skrbno pripravljenih tal in posebne temperature?

Hrepeneči vzdihli v mesečnini, solze, kapajoče na sklenjene roke, poželenje čutov in kopnenje čustev, ali je bilo to sploh možno brez grajskih balkonov, brez budoarja s svilenimi zavesami, z gostimi preprogami, s koški polnimi cvetic, brez postelj, postavljenih na estradi, brez bleste draguljev in brez uniformiranega služabništva?

Deček s pošče, ki je prihajal vsako jutro čistit konja, je ropotal po veži s svojimi nerodnimi čevlji. Jopa mu je bila rastrgana, na nogah ni imel nogavic. Ko je dokončal svoje delo, ga ni bilo več tekom dneva. Kadar je prihajal Karel domov, je sam odvel konja v hlev, odložil sedlo in uzdo, kakor je dekla prinesla kup slame in jo vrgla v jasli.

Namesto Anastazije, ki je vsa v solzah zapustila Tostes, je vzela Ema v službo neksto ponižno štirindvajsetletno siroto. Prepovedala ji je nositi volnene čepice, učila jo je gosposkega obnašanja in vseh domačih del, zabijala ji je da mora potrkati, predno stopi v sobo, skratka, hotela je napraviti iz nje uslužbeno sobarico. Deklica je rada ubogala, da je le ostala v službi, toda vsak večer, ko je sosa ostila ključ v zablavlju,

je jemala košček sladkorja s seboj v posteljo in ga polizala po večerni molitvi.

Popoldne je včasih pokramljala s postiljoni. Madama je takas ostajala navadno v svoji sobi.

Ema je nosila nočno haljo obišto s krasnimi čipkami in okrašeno s tremi zlatimi gumbi. Okoli pasu je imela ovito vrstico s tremi velikimi čof, na njenih majhnih pantofelčkah sta bili prišiti dve rozeti. Nabavila si je množico pisemskih papirja, peres in držal, dasi ni imela nikogar s komur bi si dopisovala. Pomedla je prah s stolaja za knjige, se ogledovala v zrcalu, vzela zopet v roke knjigo, toda se kmalu nato udajala svojim sanjam, tako, da ji je knjiga zmuznila na kolena. Rada bi potovala, ali pa se vrnila v samostan, rada bi bila živela v Parizu, ali pa umrla.

Medtem, ko so se v njej vrstile najrazličnejše misli, je Karel dirjal v snegu in dežju po nevarnih cestah. Za kosilo je imel omele, ūpati je moral po vlažnih posteljah, puščal je bolnikom kri, poslušal njihovo hropenje, sploh je prenašal vse neprijetnosti svojega stanja. Toda zvečer, ko se je vračal domov, je vsakokrat našel lepo pogrnjeno mizo, mehke maslončaje in ženke v krasni toaleti, ki je širila okoli sebe tako nežen vonj, da bi človek mislil, da puhti iz njene kože.